

stap verder

Diaconaal
Oecumenisch
Centrum
Zuidoost

Jaarverslag 2019

Veerkracht

Wiskracht

Geestkracht

Daadkracht

Leerkracht **Draagkracht**

Verbeeldingskracht

Kracht

Inhoudsopgave

Adres- & ANBI-gegevens	2
Inleiding	3
Onze projecten samengevat	4
Bezoekers van Stap Verder	8
Vormingscentrum SMA	11
Pastoraat West-Afrikanen (PWA)	12
Nederlandse taalles	17
Vrouwen Empowerment	19
Sociale spreekuren	21
Juridische spreekuren	30
PR en communicatie	33
Organisatie en Menskracht	37
Financiën en fondswerving	38
Toekomstvisie	40
Naschrift: SV in Coronatijd	41
Missie/visie	45

Adres - & ANBI gegevens

De Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer (SPDCB) is de dragende rechtspersoon voor het huidige centrum Stap Verder.

Stap Verder is een algemeen nut beogende instelling (ANBI).

De volgende kerken dragen de SPDCB:

de Evangelische Broedergemeente Amsterdam Zuidoost (EBG), de Evangelisch Lutherse Gemeente Brandpunt Zuidoost (ELG), de Persekutuan Kristen Indonesia Nederland (PERKI), de Presbyterian Church of Ghana, Emmanuel Congregation (PCG), de Protestantse Gemeente Amsterdam Zuidoost (PGZO), de Rooms-Katholieke parochie De Graankorrel (RK).

Stap Verder Hoogoord 187A 1102 CJ Amsterdam Zuidoost

Telefoon: 020 -8457566 erikafeenstra@stapverder.org www.stapverder.org
NL59TRIO 039.05.07.687 t.n.v. Stichting Pastoraal Diaconaal Centrum Bijlmermeer

Sociale spreekuren: maandag 11.00-14.00 uur, vrijdag 11.00-14.00 uur

Juridisch spreekuur: tweede woensdag van de maand 14.00-16.00 uur

Sociëteit Afrikaanse Missiën www.sma-nederland.nl

Vormingscentrum

Liesbeth Glas, coördinator tel. 020-7739649 vc@sma-nederland.nl

Stichting Pastoraat West Afrikanen

Liesbeth Glas, coördinator tel. 06-42292088 liesbethglas@stapverder.org

“Je moet zien dat je op de weg van het blijmoedig verder gaan terecht komt. Geen sinecure, maar mogelijk!” schreef ik in het vorige jaarverslag. Als we door anderen gemotiveerd worden, misschien met wat **overredingskracht**, krijgen we nieuwe hoop, staan we op en komen we in beweging. Het Griekse woord voor kracht is dynamis, daar zit het woordje dynamiek in. Zonder kracht kun je niet in beweging komen.

Die kracht viel in het afgelopen jaar 2019 weer op. **Veerkracht** in onze bezoekers, **daadkracht** in onze (meest vrijwillige) medewerkers, **leerkracht** bij de lesgevers en cursisten van de Nederlandse les en de naai- en handwerklessen. In het Engels heeft het woord craft zich ontwikkeld tot ambacht, handwerk, bekwaamheid. Wie zich bekwaamt in een vak, ontwikkelt meer **overlevingskracht**.

In Stap Verder zien we **geestkracht** in de inventiviteit van de maatschappelijk en pastoraal werkers, die steeds weer nieuwe wegen zoeken om bezoekers een hart onder de riem te steken, die op zoek gaan naar de **brainpower** bij mensen, en die zien hoe **geneeskrachtig** een goed gesprek kan zijn.

We kunnen ons werk niet doen zonder de **draagkracht** bij de vele mensen die ons ondersteunen, bewoners van onze flat Hoogoord, leden van kerken, collega's van instanties en collega-organisaties die creatief meedenken om toch een oplossing te zoeken voor een situatie die ontstaat.

We zullen het niet aan uw **verbeeldingskracht** overlaten om u in te beelden wat er in 2019 allemaal gewrocht is in Stap Verder. We hopen dat u met plezier dit jaarverslag leest en we staan open voor nieuwe suggesties, om ook in het derde lustrum van ons bestaan (sinds 10 september 2010) **krachtdadig** onrecht en uitsluiting tegen te gaan en onze bezoekers nieuwe **wilskracht** en **krachtstroom** mee te geven.

Namens bestuur en medewerkers, Erika Feenstra, coördinator

Onze Projecten samengevat

Nederlandse taalles

Nieuwkomers in Nederland zijn zelf verantwoordelijk voor hun inburgering. We helpen bij het leren spreken, lezen en schrijven van de Nederlandse taal. Zowel beginners als gevorderden zijn welkom.

Uitgangspunt voor de lessen is dat wij iedereen die Nederlands wil leren, les op maat proberen aan te bieden. Dat kan klassikaal maar ook individueel. De lessen worden gegeven door vrijwilligers. Naast de methode Stap, maken we gebruik van diverse boeken en materiaal dat op internet staat. Woordenboeken worden voor ons ingezameld en die krijgen wij gratis. Goede en trouwe studenten krijgen deze boeken van ons.

Vrouwen Empowerment

Activiteiten om de zelfstandigheid, weerbaarheid en zelfredzaamheid van vrouwen te vergroten. Door vaardigheden te leren, kunnen vrouwen (gedeeltelijk) voor een eigen inkomen zorgen. Het gaat onder andere om het zelf ontwerpen en maken van kleding, tassen en sieraden.

Maatschappelijke Ondersteuning

Stap Verder biedt aan de gasten ruimte om te douchen, kleding te wassen en om een maaltijd te koken. Daarnaast is er een aantal computers waar informatie op gezocht kan worden. Vrijwilligers ondersteunen de gasten hierbij. Op de woensdagen brengen vrijwilligers bezoekers, die kleding nodig hebben, naar de kledingbank in Amstelveen. Kerken en privé personen uit de omgeving brengen ons toiletartikelen, kleding en klein huisraad, die we uitdelen aan mensen die die spullen nodig hebben. Daarnaast wordt incidentele individuele financiële steun verleend aan bezoekers die 'er even niet meer uit komen'.

Sociaal Loket (SoLo)

Professionele vrijwilligers (maatschappelijk werkers, pastors en advocaten) beantwoorden praktische vragen van bezoekers over onder andere wonen, (vreemdelingen-) recht, scholing, werk, opvoeding, inkomen, schulden of problemen met instanties. Waar nodig gaan ze mee met de bezoeker of verwijzen ze door naar organisaties in ons netwerk.

Sommige juridische vragen kunnen niet gemakkelijk worden beantwoord door medewerkers van het sociale spreekuur. Ingecompliceerde vragen bijvoorbeeld over verblijfsvergunningen, uitkeringen, arbeidsovereenkomsten, naamswijzigingen, of vragen over familierecht. Voor juridische vragen zijn onze huisadvocaten beschikbaar van Advocatenkantoor De Binnenstad. Het advies is gratis.

Individuele begeleiding (IB)

We zien de noodzaak voor meer gerichte individuele begeleiding. Tot nu toe konden we met de kleinere bezetting die we hadden slechts noodhulp verlenen en doorverwijzen. Veel wat nodig was probeerden we bij de reguliere hulpverlening te leggen, maar dat bleef liggen.

Er is nu in 2019 een traject van individuele begeleiding ingezet waarbij voor elke bezoeker van het spreekuur gekeken wordt naar de hulp die afgelopen jaren plaats vond, wat al bereikt is en wat nog gedaan moet worden, welke instanties daarbij nodig zijn en welke stappen dit jaar gezet kunnen worden. Daarbij zal gekeken worden naar alle gebieden van het leven: ten eerste de noodhulp (de persoonlijke verzorging en bed-bad-brood en medische zorg (voor ongedocumenteerden en onverzekerden i.s.m. Dokters van de Wereld), daarna ook wonen, (vrijwilligers)werk/zinnvolle dagbesteding, geestelijke en lichamelijke gezondheid, familie en netwerk, educatie en ontwikkeling.

Dit traject wordt met de bezoeker besproken. Aan het begin van het jaar wordt ingeschat wat nodig is aan fondswerving voor individuele hulp en wordt ook kritisch bekeken welke rol de bezoeker zelf hierin kan spelen en hoe financiële onder-

**BIJ DAT KLUITJE
IN HET RIET**

**KWAM IK
EEN HELEBOEL
GEZELLIGE MENSEN
TEGEN**

steuning zo snel mogelijk verantwoord afgebouwd kan worden. We proberen de bezoeker zelf het heft in handen te geven, maar wel zo dat de bezoeker niet alleen komt te staan en met een kluitje in het riet gestuurd wordt. De bezoeker moet er zelf aan toe zijn/in staat (gesteld) zijn om stappen naar zelfstandigheid te nemen. Warme overdracht blijft voorop staan. Voor ongedocumenteerden die al lang in Nederland zijn, gaan we zoveel mogelijk 'out of the box' denken en met kennis van zaken van het dagelijks leven zoeken naar hele praktische dagelijkse oplossingen om het leven goedkoper en makkelijker te maken en toe te werken naar een minstens iets zorgenvrij bestaan en een toekomstperspectief van een menswaardiger leven.

Develop your Talent (DyT)

Activiteiten om de zelfstandigheid, weerbaarheid en zelfredzaamheid van mannen te vergroten. Door vaardigheden te leren, kunnen mannen (gedeeltelijk) voor een eigen inkomen zorgen. Het gaat onder andere om het leren voor gids, excursieleider, presentator, gastheer, kok, cateraar, decorateur, EHBO-er. We proberen aan te sluiten bij de talenten en vaardigheden die iemand al heeft en zoeken in Stap Verder of in de samenleving plekken waar iemand die verder ontwikkelen kan.

Psychosociale Zorg (PsyZo)

We onderscheiden een groeiende groep van mensen die psychisch en sociaal enorm in de knoop raken door de lange jaren van geen verblijfsvergunning krijgen, van niet kunnen bewijzen dat zij vreemdeling zijn en door trauma's bij vlucht en vervolging en trauma's ook opgelopen in de Nederlandse (afwezigheid van) hulpverlening. Bij mensen met verblijfsvergunning, die uit een migratiesituatie komen en die psychisch beschadigd zijn, zien we vaker dat er schuldenproblematiek, burenruzies, dreigende huisuitzetting ontstaan en dat de hulpverlening in het reguliere circuit vastloopt. Met onze kennis van de migratieachtergrond en culturele achtergrond blijken we verschil te kunnen maken.

Zorg om Ouderen (ZoO)

We onderscheiden een grotere groep oudere bezoekers, van boven de vijftig, die door het (ongedocumenteerde) leven als migrant in Nederland fysiek en mentaal op zijn, veel ouder zijn dan de gemiddelde vijftigplusser in Nederland, door het zware leven dat ze geleid hebben. Rugklachten, depressie, wars van hulpverlening die te weinig voor hen kon doen, dus op straat levend, of inmiddels in Bed-Bad-Brood- of 24 uurs-opvang, maar met allerlei ernstige gezondheidsklachten. Zij hebben geen vangnet van familie (die vaak in het buitenland zit, soms over de hele wereld verspreid) en hun geloofsgemeenschappen kunnen de opvang niet aan. Zij zoeken het gesprek met meerdere spreekuurmedewerkers en de coördinatoren, met andere bezoekers en zo vormt Stap Verder voor hen een soort familie. Vaak zie je dat zij een moederlijke of vaderlijke rol opnemen ten opzichte van jongere bezoekers en dat de medewerkers voor hen hun zorgzame kinderen worden in hun beleving.

Erika Feenstra, coördinator

Afrika Huis
EETTAFEL

IEDERE VRIJDAG VAN 18.00 - 20.00 UUR

**op All Saints, Millingenhof 158,
1106 KK, Amsterdam Z-O**

De toegang is gratis
voor iedereen die een warme maaltijd wenst.

voor meer informatie bel:

06 85 17 8590
0207746708

06 87 93 9444

**ETEN IS EEN RECHT
EN GEEN VOORRECHT!**

Afrika Huis
Millingenhof
6112
Millingen
Holendrechtplein
6112
Oudersplein
Station Holendrecht
Google

Bezoekers van Stap Verder

Van november 2018 tot juli 2019 verzamelde zich in onze buurt weer een groep mannen, die in lege kantoorpanden en winkelpanden een onderdak vond. Strikt genomen hoorden ze niet bij de We Are Here-groep van uitgeprocedeerde asielzoekers, maar al jaren sluiten zich allerlei migranten zonder onderdak bij hen aan: Dublin claimanten, nieuwe asielzoekers, die nog een procedure moeten starten, mensen met een verblijfsvergunning in Zuid-Europa. En ook zij zeggen: We are here!

Totalen van bezoekers: ± 350 per jaar

NL les: wekelijks 130 cursisten

Spreekuur: 280 bezoekers (M:218 en V:62)

Geregistreerde spreekuurconsulten: 1154,
werkelijk vermoedelijk zo'n 1600 gesprekken

Aantal financieel geholpen: 73
(1/4 van de bezoekers)

Advocaten spreekuur: 75 (M:52 en V:23),
110 consulten

Vrouwen Empowerment: wekelijks 30-35 vrouwen

Wassen en douchen: 50 bezoekers

Kledingbank: 49 bezoekers (V:26, M:23),
123 bezoeken in 50 ritten

Bij ons kwamen ze douchen en hun was doen en mee-eten. We maakten een lijst van thema's die we tegenkwamen in de gesprekken met deze mannen en gaven op de woensdagen tijdens de maaltijden korte praatjes van tien minuten over o.a. de toegang tot gezondheidszorg, gezonde voeding, hoe zelf stress verminderen door ontspanning in plaats van gebruik van verdovende middelen, mogelijkheden tot het doen van korte cursussen, hoe presenteer je jezelf in de Nederlandse samenleving, het opbouwen van zelfvertrouwen en het belang van tijdsmanagement, juist als je niet mag werken en wacht op de start van vreemdelingenprocedures. Twee spreekuurmedewerkers bezochten de mannen op hun slaaplocaties en bij de All Saintsparochie startte een maaltijdproject. Liesbeth Glas regelde een extra Nederlandse lesgroep daar.

Een groeiende groep bleek wel of niet een verblijfsvergunning in Italië te hebben gekregen. Het begon met twintig man uit Gambia, groeide naar vijftig man, maar eind juni werd een kraakpand in Amstelveen gesloten en toen zaten we ineens

Directeur van het Landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerk in gesprek met de We Are Here groep op hun slaapplek

voor 30 Nigeriaanse en Gambiaanse mannen met Italiaanse verblijfsvergunning post binnen. Ook zij sloten zich aan bij de We Are Here-groep voor onderdak. Tot onze opluchting leerde

met honderd man, te veel om op te vangen in een gewone flatwoning. De politieke discussies in de wachtruimte stoorden de lesgroepen in de ruimten ernaast, in de wachtrij voor de douche ontstonden soms irritaties, alle stopcontacten waren bezet met telefoons die opgeladen werden. In acht uur tijd op een dag kun je met een kwartier douchen per man 32 mannen laten douchen, maar daarna moeten ook de handdoeken nog gewassen worden. En een was draaien duurde een half uur, dus konden er maar 15 wassen draaien op een dag. Hoe lang houdt een stevige wasmachine dat vol?

En hoe hielden ook de coördinatoren en de vrijwilligers de grote extra toeloop, en dus het extra geconcentreerd werken meer dan een half jaar vol? Er bleek een limiet aan te zitten. We zagen ons genooddaakt in de zomermaanden te sluiten voor douchen en wassen en de mannen vonden hun weg naar de douches van voetbalclubs in de buurt. De Nederlandse lesgroep bleek niet op continuïteit van deelname van deze cursisten te kunnen rekenen, dus werd gestopt. Het leven van deze bezoekers was te ongeregeld om duurzaam contact op te bouwen met de meesten.

Toen we een enkele bezoeker in het spreekuur de mogelijkheid hadden aangeboden zijn post bij ons te ontvangen, kregen we in de weken daarna ineens

overleg met onze advocaten - en met de SNS-bank bij ons om de hoek in het winkelcentrum - ons dat hier geen gevaarlijke criminele bende achter zat.

Maar zo ontdek je wel trends in de migratiestromen. En in de individuele gesprekken met de mannen kwamen ook trauma's en schrijnende situaties aan het licht. De situatie in Italië is kennelijk zo onhoudbaar geworden dat mensen naar Nederland trekken om hier werk te zoeken. Maar niet elk type verblijfsdocument geeft hen het recht om legaal te werken. Dus belanden ze in het circuit van zwart werk.

Nu ze nog tussen de achttien en de dertig jaar oud zijn, houden ze dat wel een paar jaar vol, maar hoe moet dat over tien jaar? Dan hebben ze wel verblijfsrecht in Italië en tegen die tijd wellicht ook de Italiaanse nationaliteit, mogen ze dus wél hier werken, maar hebben ze nauwelijks een eigen leven kunnen opbouwen, geen aanvullende opleiding kunnen doen, geen gezinsleven kunnen opbouwen, goed contact met de familie in het land van herkomst verloren, omdat ze het verwachte inkomen niet naar huis konden sturen.

En sommigen hebben na de ontberingen van de reis naar Europa al zoveel trauma's opgelopen! De mannen die je voor je hebt zitten, zijn geen gezonde jonge mannen van een jaar of dertig. Het zijn mensen die te veel hebben gezien in het leven, die de levenservaring van een vijftigjarige hebben, door schade en schande mensenkennis hebben opgedaan en gedesillusioneerd hun laatste beetje hoop in jou stellen, maar die -als dat niet snel genoeg resultaat oplevert-, weer snel opgeven en vertrekken.

Na de zomer trok Stap Verder weer langzamerhand meer de oude bezoekers aan: zwangere vrouwen, oudere migranten zonder verblijfsvergunning die al lang in Nederland zijn etc. U leest er meer over bij het verslag van het werk in de sociale spreekuren.

Erika Feenstra, coördinator

SMA Vormingscentrum

SMA Vormingscentrum

Het vormingscentrum van de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (SMA) is gevestigd in Stap Verder en heeft als taak nieuwe lekenmissionarissen uit te zenden naar Tanzania, Liberia of Ghana. We doen de werving en selectie hier en wanneer we geschikte kandidaten vinden, volgen zij op zaterdagen in Stap Verder een voorbereidend traject van een jaar.

In 2019 zijn twee leken missionarissen voorbereid en uitgezonden. Met de organisatie De Week van de Nederlandse Missionaris (WNM) is de SMA een samenwerkingsverband aangegaan. De Week van de Nederlandse Missionaris zendt mensen uit voor een periode van twee jaar

of langer naar diverse landen wereldwijd maar met name naar Midden- en Zuid-Amerika. De SMA verzorgt nu o.a. ook de voorbereiding voor de mensen die worden uitgezonden.

Susanne Beentjes en Jaleesa Shia hebben in 2019 het vormingstraject succesvol doorlopen. Zij kregen lessen in o.a. Interculturele communicatie, Realistische Morele Dilemma's, Tropische Gezondheidszorg, Bijbel en Gerechtigheid en Ge-loof en Leven.

In september 2019 is Jaleesa vertrokken naar Guatemala waar zij werkt in een jongerenprogramma van de WNM.

Susanne heeft in november 2019 haar eed als geassocieerde van de SMA afgelegd in de All Saints parochie in de Millingenhof. Dit was een feestelijke gelegenheid waarbij de All Saints parochie haar en haar familie en vrienden hartelijk heeft ontvangen.

Tegelijkertijd hebben twee andere geassocieerden hun eed verlengd tijdens deze gelegenheid. Susanne is in december 2019 vertrokken naar Tanzania en woont daar in de SMA community en werkt in het Lulu project voor straatmeiden in Mwanza.

Ook in 2020 zal het vormingscentrum doorgaan met wer-
ving. Nu de SMA kleiner is geworden, zijn dat geen grote
aantallen maar individuele personen die zich geroepen
voelen om zich in Afrika in te zetten waar nodig is.

Na terugkeer kunnen mensen geassocieerd blijven met de
SMA. Een groep van ongeveer twintig personen is blijvend
betrokken bij de SMA, het leven van de Afrikaanse migran-
ten in Nederland of bij projecten in Afrika. SMA geassocie-
eerden komen meerdere keren per jaar bijeen en onder-
steunen persoonlijk of financieel de mensen in het veld en
dragen bij aan het vormingstraject voor nieuwe mensen.

www.sma-nederland.nl

www.weeknederlandsemissionaris.nl

Liesbeth Glas, coördinator

SMA Pastoraat West Afrikanen

**SMA Pater Augustin N'DAH woont en werkt in Amster-
dam Zuidoost. Naast zijn aanstelling bij de Fransspreken-
de parochie van het Begijnhof werkt hij in Diaconaal Cen-
trum Stap Verder als spreekuurmedewerker. Hij is mo-
menteel ruim drie jaar in Nederland.**

De Bijlmer is een plek waar veel migranten en vluchtelin-
gen wonen. Zij komen vaak uit Afrika maar ook vanuit an-
dere landen binnen en buiten Europa en komen om een
beter leven te hebben. Ze brengen verschillende culturen,
talen en levensperspectieven mee.

Wat doen we en wat bieden we aan bij Stap Verder?

We verbinden mensen met andere instanties en organisa-
ties in Amsterdam en omgeving die op verschillende gebie-
den werken zoals: juridisch, medisch, IND, politie, onder-
wijs, onderdak vinden, etc.

Sommige mensen komen bij ons omdat zij geen geld heb-
ben om eten te kopen of om een douche te nemen. Maar
anderen komen ook om te praten, te lachen, hun stress
kwijt te raken of informatie te vinden over allerlei zaken.
Wij bieden hen aan wat beschikbaar is en wat mogelijk is.

Er is geen discriminatie omdat we ervan uitgaan dat we gelijk zijn.

Bezoekers hebben vaak juridische, sociale en soms ook medische problemen. Dus zij hebben advies nodig om hun zaken te regelen. Veel van deze mensen zijn zonder verblijfsvergunning of hebben die nog niet zo lang.

Zij spreken vaak slechts de talen van hun eigen herkomstland. Een groot aantal van hen lijkt erg geïsoleerd te leven. De taalbarrière is één van de grootste uitdagingen van de migranten of vluchtelingen. Omdat zij niet of weinig kunnen lezen of schrijven, vinden zij het zeer lastig om te communiceren.

Waardigheid herwinnen

Als iemand geïntegreerd is, dan kan hij/zij de taal, de cultuur, van het land goed begrijpen. Daarna kunnen nieuwkomers ook hun waardigheid herwinnen en talenten ontwikkelen. Daarom leert een groot aantal van hen de Nederlandse taal, cultuur en gewoontes bij Stap Verder.

We creëren ook bewustzijn van de rechten en plichten van buitenlanders die nieuw in het land zijn en die Stap Verder bezoeken. Sommige mensen weten niet hoe zaken met de

belastingdienst of toeslagen werken. Onze maatschappelijke werkers helpen hen daarmee.

Als spreekuurmedewerkers luisteren we naar iedereen als het mogelijk is.

Augustin, N'DAH, SMA, spreekuurmedewerker

Augustin N'DAH

Coming down from the pulpit to the people

Pater Trinkson Debres, SMA, geboren in India, was tien jaar parochiepriester in een wijk van de miljoenenstad Lagos in Nigeria. Op uitnodiging van de Nederlandse Provincie van de SMA kwam hij begin 2017 als missionaris naar Nederland. Na een cursus Nederlands zette hij zich sinds september 2017 in als spreekuurmedewerker in

Stap Verder. In oktober 2019 werd hij gekozen tot overste van de Indiase provincie van de SMA en kreeg daarmee de zorg voor 73 Indiase priester-missionarissen die overal ter wereld actief zijn. In november 2019 namen we afscheid van hem.

Hoe kijkt hij terug op zijn werk in Amsterdam en in Stap Verder?

Ik vind het goed dat we als SMA midden tussen de bewo-

ners van Amsterdam Zuidoost zitten, van allerlei leeftijden en culturele en religieuze achtergronden, gedocumenteerd en ongedocumenteerd, hoog opgeleid en weinig opgeleid. We wonen in de wijk Holendrecht, boven de kerkelijke ruimtes van de All Saints Parochie, waar ik als priester aan verbonden ben. De mensen zien ons op straat, we zijn gemakkelijk aanspreekbaar. In Stap Verder en de parochie is tachtig procent van de bezoekers van oorsprong Afrikaans.

Stap Verder is een oecumenisch project, dat is bijzonder want de Rooms Katholieke Kerk in Nederland is niet meer veel betrokken in projecten met andere kerken. We doen in Stap Verder niet aan evangelisatie, mensen voelen echter ondanks de absentie van het kruis dat we er zijn vanuit betrokkenheid. Dat we soms toch met mensen bidden, is omdat we ook weer niet enkel een goeddoelenorganisatie zijn, maar een liefdevolle gemeenschap, waar mensen zich thuis voelen in het samenleven met mensen van verschillende religies. De diepere lagen van ons bestaan mogen aangesproken worden.

Een liefdevolle gemeenschap waar mensen zich thuis voelen

Stap Verder heeft een groot maatschappelijk netwerk en kan doorverwijzen naar medische instellingen, maatschappelijk werk, overheidsinstanties, advocaten, woningbouw-

verenigingen etc. Het centrum richt zich in de eerste plaats op het toegankelijk maken van alle basisbehoeften, let op de mensenrechten en is daar werkelijk succesvol in. We bieden Nederlandse les, verwijzen mensen naar andere vormen van scholing, leren hen zelf hun bankgegevens te beheren op internet, wijzen hen de weg bij hun inburgering, helpen hen de juiste documenten te vinden en zo nodig terug te keren naar het land van herkomst.

Wat heeft u geraakt hier?

Ik heb het grootste deel van mijn leven in West-Afrika doorgebracht, heb er mijn opleiding gehad, stage gelopen en als priester mijn eerste parochie gediend. Wat me hier geraakt heeft, is mee te maken wat migratie werkelijk met mensen doet. We hoorden er wel van, maar hier kom je in contact met de pijnpunten, de hulpeloosheid en ook de hoop van de migranten. Ik heb letterlijk als priester van de kansel af moeten komen om me tussen de mensen te bewegen. Je ontdekt hoe weinig geïnformeerd de migranten zijn. In Afrika krijg je het werkelijke verhaal van wat migratie met je doet niet te horen. Mensen zijn hun leven in Afrika ontvlucht op zoek naar een beter leven. En ook al zijn lang niet alle vluchtverhalen waar, de realiteit van het leven hier is

rauw, ze worden gebruikt en misbruikt.

de realiteit van het leven hier is rauw

Zo'n kleine organisatie als Stap Verder kan een enorme impact hebben op het leven van de individuele migrant. Mensen voelen zich welkom in het open huis dat Stap Verder is, ze ervaren er geen drempels, geen regels en obstakels die uitsluiten, zoals ze die wel in de rest van de samenleving tegenkomen. Ze kunnen vrij gebruik maken van het internet, kunnen kiezen om gratis deel te nemen aan de Nederlandse les en het vrouwen empowerment aanbod. En als er grote nood is, zoals bijvoorbeeld bij de man die kankerbehandelingen moest ondergaan, maar geen veilige en zorgzame woonomgeving had, dan springen we in de bres.

Wat ik geleerd heb?

1. In de Rooms Katholieke Kerk was ik gewend aan de grenzen van zorg alleen voor je eigen parochieleden. In zo'n oecumenisch project werk je samen met mensen uit andere kerken en dat brengt nieuwe werkwijzen met zich mee, waar je van leert en nieuwe visies op diaconaat. Samen kun je veel meer en sta je open voor iedereen.
2. In mijn toekomstige werk wil ik meer werken vanuit de

situaties die ik bij de mensen tegenkom. Daar, waar je grenzen aan wat je kunt, tegenkomt, word je gedwongen tot reflectie en moet je creatief worden om naar oplossingen te zoeken en nieuwe wegen zien te vinden. Je moet zien dat je de talenten van velen inzet, vanuit het beeld van het Lichaam van Christus.

3. Het is belangrijk jezelf de vraag te stellen hoe je migranten kunt betrekken bij en werkelijk een plek kunt geven in je organisatie, zowel in leiderschap als aan de basis. Vooral de tweede generatie migranten, die hier geboren is, moet een rol gaan spelen in het vormgeven van je gemeenschap.

4. Je moet oog hebben voor de andere spiritualiteit, de liturgie en geloofsuitingen van migranten en echt moeite doen je in te leven in de pastorale en diaconale behoeften en noden van migranten, zodat je die werkelijk leert begrijpen.

5. Het is ook belangrijk je af te vragen, hoe je oecumenisch samen kunt en wilt werken en hoe je in de kerk maatschappelijk werkers kunt opleiden.

6. Interculturele communicatie is meer dan in meerdere talen kunnen communiceren, je moet het echte leven van de mensen leren kennen.

7. In kerkelijk werk en maatschappelijk werk moet je zorgvuldig je vertegenwoordigers uit de verschillende culturen kiezen; het moeten niet de altijd al aanwezige mensen zijn, die hun stem toch wel al laten horen, maar ga op zoek naar de stille krachten met een kritische blik, die hun mening als opbouwende kritiek durven geven, als je hen erom vraagt.

Interview door Erika Feenstra

Trinkson Debres in gesprek met medewerkers van Kerk in Actie, de landelijke protestantse diaconale organisatie

Nederlandse taalles

De Nederlandse taalles in Stap Verder blijft goed bezocht. Van maandag tot en met vrijdag worden er lessen gegeven in grote of kleine groepen en individuele lessen.

Rond de 130 mensen bezoeken Stap Verder voor een basiscursus Nederlands, leren lezen of schrijven of bereiden zich voor op het inburgeringsexamen. De lessen zijn gratis en de cursisten wordt alleen gevraagd het lesboek te kopen. Dit kan eventueel op aanbetaling. De samenstelling van deze groep is onveranderd iets meer mannen dan vrouwen maar bijna gelijk. Er is ruim een derde uit Ghana, een kleine derde uit Nigeria en dan een derde uit bijna 50 andere landen. De lessen worden gegeven door een team van 17 vrijwilligers. De gebruikte lesmethode is Stap 1, 2 of 3 van Intertaal.

Het team van vrijwilligers bestaat uit mensen die dit al doen zolang Stap Verder open is. Dat is bijna tien jaar! Maar ook vrijwilligers die dit een jaar of twee doen zolang ze tijd hebben en beschikbaar zijn. De groep kent professionele lesgevers maar ook lesgevers die dit voor de eerste keer doen.

Les geven aan een groep mensen die zeer gevarieerd is qua achtergrond blijft een uitdaging. Onder de cursisten bevinden zich mensen met een universitaire opleiding en ook mensen met alleen een paar jaar lagere school. Soms wordt dat na een begin stadium uitgesplitst maar vaak blijft een groep bij elkaar en helpen cursisten elkaar. Nederlands leren blijft lastig, o.a. omdat mensen weinig worden uitgedaagd om Nederlands te spreken buiten Stap Verder. In hun eigen omgeving spreken mensen Engels of een eigen taal en in de supermarkt helpen ze je ook in het Engels. De mensen die een werk-omgeving hebben waar alleen Nederlands wordt gesproken leren veel sneller. Voor de mensen zonder papieren is er echter weinig keuze omdat zij niet mogen werken.

De Nederlandse taallessen in Stap Verder zijn al jarenlang een stabiele factor waar veel gebruik van wordt gemaakt. Dankzij onze vrijwilligers is het mogelijk om de lessen gratis aan te bieden en kan er zo veel mogelijk 'op maat' gewerkt worden. Ook de ondersteuning bij het Inburgeringsexamen is zeer gewaardeerd. De lat wordt hier steeds hoger gelegd en de kosten ervan zijn zeer hoog voor mensen met een minimum

inkomen. De boete van € 1250,- wordt nog steeds gehandhaafd en er is nu een introductiemiddag van de inburgering bij gekomen waarvoor men € 100,- moet betalen. Het nemen van een lening voor de inburgering wordt door de overheid actief aangemoedigd. En alleen de lesuren die men in een officiële inburgeringsschool doorbrengt, tellen mee bij een eventuele aanvraag voor uitstel van de inburgeringsplicht. Helaas zien wij dat de mensen met weinig scholing het vaak niet redden om op tijd te slagen voor alle inburgeringsexamens en dan de boete opgelegd krijgen. Extra ondersteuning wordt niet geboden maar men krijgt 2 jaar extra de tijd om daarna weer dezelfde boete te krijgen. Een aantal van onze lesgevers oefent het examen met mensen die daar behoefte aan hebben en zorgt voor veel aanmoediging. Het is altijd weer een feestje wanneer iemand slaagt!

Voor de zomer en de kerstvakantie bedenken lesgevers vaak of ze een gezellige afsluiting willen met hun studenten. En elk jaar worden de lesgevers hier creatiever in. Soms gaat een groepje uit eten, speelt Bingo of Galgje met kleine prijzen of koken docent en cursisten samen een heerlijke maaltijd. Dit jaar zijn er echter ook wat uitstapjes geweest. Een groep is naar Marken en Volendam geweest met de bus en heeft daar met de boot een rondvaart gemaakt. Een andere groep is naar “This is Holland” geweest. Dit is een virtuele beleving waarbij je over Nederland vliegt en er veel verteld wordt over de geschiedenis van Nederland. Eerder hebben groepen met een rondvaartboot door de Amsterdamse grachten gevaren of bezochten ze een

museum. Deze uitstapjes zijn heel bijzonder want veel van onze cursisten komen niet veel buiten Zuidoost en zullen zelf niet snel een museum binnen stappen. Ook de lesgevers genieten er van om met hun groepen eens buiten het leslokaal te zijn.

Liesbeth Glas, coördinator

Vrouwen empowerment

Cursus Sieraden maken voor het Vrouwen Empowerment

De naaigroep van het Vrouwen Empowerment van Diaconaal Centrum Stap Verder gaat geregeld op excursie. Eerder waren zij te gast bij Janssen Holland, het Tassenmuseum en het Tropenmuseum. Voor de zomervakantie is de

groep naar een workshop Sieraden maken gegaan. Daar leerden de vrouwen een Jasseron armband maken. Het vroeg enig geduld en techniek maar aan het einde van de dag gingen alle dames met een mooie armband om naar huis. Omdat de workshop in Oost werd gehouden, was een bezoek aan de

Albert Cuyt Markt ook onderdeel van de dag. En daarna met de befaamde Noord-Zuid metro weer huiswaarts. Een gezellige dag!

Het Vrouwen Empowerment heeft een vaste groep van

Modeshow met rechts naailerares Marian N'duku

gevorderen, die op donderdagavond les krijgen. Soms ook op de vrijdagavond of de zaterdag. De vrouwen leren er nog steeds allerlei nieuwe modellen bij, maar zijn wel zo ver dat ze zelfstandig kleding kunnen maken. Wanneer de lerares vraagt of het tijd is voor een diploma, wordt er heftig tegen geprotesteerd: "We are not ready to graduate." De dames genieten van de lessen, van het gezelschap en hebben door de jaren heen een warme band ontwikkeld.

Op de dinsdagmorgen komen de nieuwe leerlingen aan de beurt. Tweemaal per jaar kunnen vrouwen, die zich hebben ingeschreven, starten in nieuwe groepjes. Ze blijven op de

dinsdagmorgen totdat ze de basisvaardigheden onder de knie hebben. Daarna stromen ze door naar de donderdagavond. Samen met ervaren cursisten leskrijgen, heeft tot voordeel dat de nieuwe mensen leren van de meer gevorderde mensen.

Op de zaterdag wordt er vaak aan schorten en tassen gewerkt. Er is steeds een nieuw model tas aan de beurt. De stoffen hiervoor komen uit donaties. Dus stoffen en fournituren blijven zeer welkom. In totaal zijn er jaarlijks 30 tot 35 vrouwen actief in deze groepen.

Tweemaal per jaar is er een modeshow en gaan de dames hun eigen 'catwalk' op, om te laten zien wat ze gemaakt hebben. Per persoon showen zij vier of vijf outfits die compleet zelf gemaakt en ontworpen zijn, vaak inclusief een bijpassende tas.

*Liesbeth Glas,
coördinator*

**Adam Alibaks,
gastheer en
Liesbeth Glas,
coördinator**

Pastoraal-diaconaal (sociaal) spreekuur

Sociale spreekuren

In Stap Verder vinden bezoekers een centrum dat doordat ze de kennis heeft, kan bemiddelen in toegang tot voorzieningen. In eerdere jaarverslagen op onze website leest u meer over de achtergronden van de vragen.

In 2019 werkten als spreekuurmedewerkers: Anita Adhin, Adri den Hertog, Anneke Donkers, Augustin N'DAH (SMA) Cor Ofman, Delilah Pisas, Erika Feenstra, Karolien Busé, Peter Gerrits, René Mynkong en Trinkson Debres (SMA).

Er was bijna maandelijks een spreekuroverleg. Daarin bespraken we begin 2019 de statistieken van de spreekuren om ons beleid aan te scherpen, bestudeerden we de methode Thema Gecentreerde Interactie, Cor Ofman informeerde ons over de nieuwe gemeentelijke plannen om kleinschalige opvang voor dakloze vreemdelingen voor 500 mensen te creëren en over de activiteiten van collega organisaties en overlegorganen rondom de zorg voor vreemdelingen, ongedocumenteerden en Dublinclaimanten. Augustin N'DAH gaf ons een workshop over cultuurverschillen en interculturele communicatie, waarin we onze ervaringen

deelden en duiden. Daaruit leerden we onder andere dat het begroetingsritueel een belangrijk deel uitmaakt van het zich gehoord en gezien voelen van de bezoeker.

We nodigden o.a. medewerkers van de terugkeerorganisaties Bridge to Better, Goedwerk, Vluchtelingenwerk en de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) uit voor overleg, Anne Jacobs, psycholoog en Meta Tatanke, stagiaire van Equator vertelden over de mogelijkheden van behandeling van mensen met trauma's, Jannetta Bos van Centrum 45 gaf een workshop over verliesverwerking.

Anita Adhin volgde een training over het herkennen van misbruik bij Fairwork en we konden meerdere bezoekers doorverwijzen naar Fairwork. Met Trinkson Debres volgde zij ook een training in de presentiemethode, georganiseerd door het Franciscusfonds.

Verwachtingsmanagement en presentatie

Een terugkerend thema in het één op één overleg tussen de spreekuurmedewerkers was verwachtingsmanagement. Bezoekers die komen met hun problemen, blijken soms te veel van ons te verwachten, bijv. dat wij meerdere maanden hun huur gaan betalen, hen wekelijks leefgeld kunnen gaan verstrekken of dat we de wegen kennen om hen aan

een verblijfsvergunning te helpen. Vaak worden die verwachtingen niet uitgesproken, maar ontstaat later teleurstelling dat we niet aan die verwachtingen kunnen voldoen en verwijten mensen ons dat. Dan blijkt bijvoorbeeld dat we niet zomaar even € 10.000,- op tafel kunnen leggen om terugkeer te faciliteren. We proberen toenemend vroeg in het traject duidelijk te zijn over wat mensen wel en niet van ons kunnen verwachten, transparant te zijn over de financiële situatie van Stap Verder en snel helder te krijgen wat de verwachtingen zijn, die de mensen hebben.

Spreekuurmedewerkers die met bezoekers meegaan naar instanties zien hoe moeilijk het voor mensen is om hun zaak kort en bondig neer te leggen bij hulpverleners. We bespraken mogelijkheden om bezoekers te leren zich beter te presenteren bij instanties in de stad, zodat zij hun belang duidelijk op tafel kunnen leggen en beter geholpen kunnen worden.

Contacten met organisaties in ons netwerk: trends...

Erika Feenstra en Cor Ofman waren betrokken bij overlegbijeenkomsten in het

kader van de ontwikkeling van de Landelijke Vreemdelingenvoorziening (LVV), waarin Amsterdam samen met steden als Utrecht, Rotterdam, Eindhoven en Groningen een 'pilot' uitvoert. Daarbij werd het gemeentelijk beleid inzake ongedocumenteerden geëvalueerd. Als onafhankelijke NGO konden we onze ervaringen inbrengen bij vertegenwoordigers van de gemeente, maar ook bij instellingen als Hulp Voor Onbehuisden en het Leger des Heils die verantwoordelijk zijn voor de gemeentelijke opvanglocaties.

Cor Ofman had 500 consulten in 2019 en is daarnaast 25 keer mee geweest naar gesprekken met o.a. de Dienst Terugkeer en Vertrek en behandelaars in het Academisch Me-

Cor Ofman links, bij zijn pensionering en afscheid van Het Wereldhuis, met (oud-)spreekuurmedewerkers, gastvrouwen, advocaten en betrokken diakenen

disch Centrum (AMC). Hij bezoekt mensen in vreemdelingenbewing in het detentiecentrum Rotterdam. Ook mee- gaan met bezoekers naar bijvoorbeeld gesprekken met Amsterdamse organisaties die begeleiden bij vrijwillige terugkeer, gaf een nuttig inkijkje in hoe verschillende orga- nisaties hun rol binnen de LVV (de Landelijke Vreemdelin- gen Voorziening) vormgeven.

Ook Augustin N'DAH en maatschappelijk werkster Delilah Pisas begeleiden veel bezoekers bij een bezoek aan onder andere Stichting Woon, het Vreemdelingenloket, dokters- en specialistenafspraken bij De Kruispost, de GGD en in verschillende ziekenhuizen, het burgerloket van de Ge- meente Amsterdam, voor aangifte bij de politie of een ge- sprek met een wijkagent. Zo breidt automatisch ons net- werk in de stad zich uit en leren we over procedures en werkwijzen.

Maatschappelijke Ondersteuning

Douchen en kleding wassen, kledingbank, maaltijden, voedselbank

Wekelijks reden twee vrijwilligsters met bezoekers naar de kledingbank om schoenen, broeken en andere kleding uit te zoeken en de maatschappelijk werkers en pastors ver-

wezen bezoekers door naar de voedsel- bank voor een pakket elke week. We kook- ten elke woensdag- middag een warme maaltijd, die door zo'n 15-20 man per dag bij ons genuttigd of afgehaald werd.

Pastoraal Diaconaal en juridisch spreek- uur

In de spreekuren pro- beren we van puur noodhulp verlenen meer naar empoweren te komen. We merken

dat dat werkt. We waren op maandag, woensdag en vrij- dag open voor gesprekken, behalve gedurende 6 weken in de zomervakantie en de Kerstvakantie. Toen waren we slechts op twee dagen in de week open. In de vakanties dichtgaan vinden we gezien de nood geen optie, dus pro-

Maatschappelijk werkster Delilah Pisas belt met hulp van haar doch- ter de bezoekers die hun post kun- nen komen ophalen

beren we het zo te regelen dat Stap Verder dan op twee dagen in de week wel open is om te douchen en de was te doen. We zagen in 2019 190 nieuwe bezoekers (*M:157 en V:33*) en hielden zo'n 1200-1500 consulten op 140 dagen van het jaar. Slechts een vierde van de bezoekers (73 van de totaal 280 bezoekers) ontving een noodhulpbijdrage. Het totale bedrag wat we hebben uitgegeven is € 18.867,-.

Sociaal Loket (SoLo)

De rest van de bezoekers kwam voor hulp bij het invullen van formulieren, voor doorverwijzing naar een dokter of voor bemiddeling bij het maken van afspraken met een specialist in een ziekenhuis of voor het betalen van rekeningen en het regelen van schulden. Dat waren er zo'n 100 meer dit jaar, doordat velen als inmiddels gedocumenteerden niet meer bij Het Wereldhuis terecht konden, maar nog wel bij de voor hen bekende (inmiddels gepensioneerde) Cor Ofman, die nu als vrijwillige senior spreekuurmedewerker een dag in de week bij Stap Verder werkt.

We onderscheiden een groeiende groep migranten die een verblijfsvergunning krijgt. Daaronder zijn de afgelopen jaren ook meer moeders en vaders met kinderen, die in het reguliere circuit hun weg nu zouden moeten kunnen vinden.

Sms-bericht van een bezoeker:

Hi Cor: God is so wonderful: de belastingdienst, remember, gave me only € 220,- in stead of € 1260,- for tax return 2018! They realized that they cheated me. Now they send the already filled in form with the correct amount of € 1260,- to me, they asked me to controll the information, thereafter I should put signature, and send it back to them. I have done it.

Maar door de enorme bureaucratie en de totaal andere samenleving dan die waar zij zelf uitkomen, vinden zij hun weg niet en blijven van toegang tot voorzieningen verstoken. Deze mensen blijken in de praktijk van Stap Verder de afgelopen jaren, nog zeker 5 jaar begeleiding nodig te hebben bij het leren zich te presenteren en te begrijpen hoe allerlei sociale stelsels werken in Nederland. Hierbij gaat het voornamelijk om hen te informeren over hoe ze hun houding kunnen veranderen naar zelfverzekerdheid, zelfvertrouwen en vasthoudendheid. We leren hen te durven vragen en hun rechten op te eisen. Samen formulieren invullen, hen leren zelf aanvragen voor uitkeringen te doen, salaris-

stroken downloaden, een curriculum vitae maken, een DigiD aanvragen etc. Ook hierin speelt het beeld van de familie vaak een rol. Bij de maatschappelijk werksters vinden de moeders vaak een soort zuster of moeder die adviseert, waar je raad kunt halen en levenservaring kunt delen. Onze maatschappelijk werksters wonen in Zuidoost, hebben zelf kinderen, weten hoe je met de woningbouwvereniging moet communiceren, welke rechten er op kinderbijslag e.d. bestaan, hoe kinderopvang werkt...

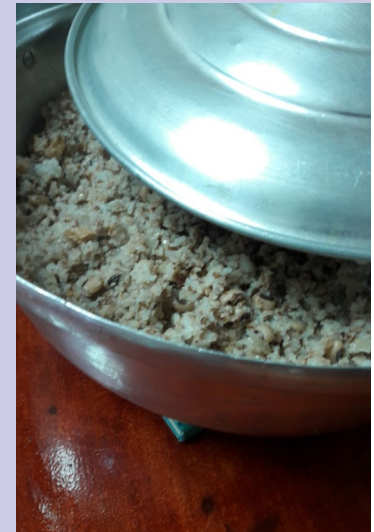
Individuele begeleiding

Maar ook voor de mensen die nog geen verblijfsvergunning hebben, die soms al jaren in Nederland zijn, stateloos, als Dublinclaimant, als uitgeprocedeerd asielzoeker, als arbeidsmigrant, proberen we meer tijd te nemen om hun vastgelopen leven weer vlot te trekken. We hebben met meerdere bezoekers geregeld gesprekken gehouden om te kijken of zij een plan voor terugkeer zouden kunnen maken of een opleiding zouden kunnen doen, waardoor zij minder afhankelijk worden van noodhulp. Dit blijken intensieve trajecten te zijn, waarin veel weerstand en gebrek aan zelfvertrouwen, depressie overwonnen moeten worden. Een enkeling weet werkelijk stappen te maken en komt terecht in ons project 'Develop your Talent'. Verder worden de mensen die door de maatschappelijk werkers geholpen worden hun formulieren in te vullen, wegwijs gemaakt in hoe al die systemen van

zorg, belasting, school, werk en schulden werken, zodat zij zelf leren daar hun eigen pad in te bewandelen.

Develop your Talent (DyT)

Twee mensen haalden hun zwemdiploma, één maakte een meubelmakerscursus af, één startte een ICT cursus en één vond vrijwilligerswerk bij een zeefdrukbedrijf. Meerdere mensen uit de We Are Here groep schreven zich in voor een cursus bij het Project Activering Ongedocumenteerden (PAO) bij het Amsterdams Steun Comité Vluchtelingen (ASKV), maar we hebben geen terugkoppeling gehad of zij daadwerkelijk aan de slag zijn gegaan. Eén schreef zich in voor een opleiding besturingstechniek en bekwaamde zich in elektrotechniek en EHBO. Vier mensen namen spontaan de taak van onze vaste kok over, nadat zij door een beroerte uitviel, en zorgden ervoor dat

de maaltijden voor bezoekers door konden gaan. Migratieproblemen zorgden er echter ook voor dat we hen weer verloren als vrijwilligers.

Zorg om Ouderen (ZoO)

We zagen 62 mensen van boven de 50, waarvan twee zestigplussers en twintig zestigplussers. Een kwart hiervan heeft een verblijfsvergunning en komt voornamelijk voor het Sociaal Loket. 36 van deze 62 oudere bezoekers zijn slechts één of twee keer op het spreekuur verschenen om juridisch advies of bij het Sociaal Loket met een vraag om

informatie of doorverwijzing.

Zeventien ouderen in Stap Verder blijven ‘zorgenkindjes’ aangezien het gaat om ongedocumenteerde ouderen, vaak met één of meerdere ziekten (hoge bloeddruk, diabetes, gevolgen van een TIA of een beroerte, oogklachten, kanker, of gevolgen van behandelde kanker). Soms is er geen onderdak, of zijn er psychische klachten. Wat erg in de weg staat, zijn de veel te strikte regels voor een vergunning voor verblijf op medische gronden, dat de overheid te makkelijk uitgaat van toegankelijke medische zorg in het land van herkomst, dat soms de GGD eerder uitgaat van landelijke regels betreffende verblijf (veilige landen), dan van de medische situatie bij screening, als het gaat om het regelen van een stabiele onderdak situatie en dat de GGD ook te weinig met dagelijkse hulpverleners overlegt. We hebben zo’n 500 gesprekken gevoerd met de oudere bezoekers in 2019.

Psychische Zorg (PsyZo)

Van de 280 bezoekers in het spreekuur is er een aantal dat getraumatiseerd is of andere psychische klachten heeft. Een voorzichtige schatting brengt 15 mensen in beeld. In de pastorale gesprekken komen slapeloosheid, depressie, lusteloosheid, nachtmerries en zelfmoordgedachten soms aan de orde. Dat registreren in een klantregistratiesysteem, zodat het geturfd kan worden, doen we niet. Dat hoort in de vertrouwelijkheid tussen pastor en bezoeker. Van een paar

bezoekers weten we of vermoeden we dat er sprake is van schizofrenie of autisme of een verstandelijke beperking. Sommigen hebben inmiddels een traject van een jaar bij Equator gelopen, waarin zij niet echt behandeling krijgen, maar wel leren beter te begrijpen wat er met hen zelf aan de hand is en hoe zij met hun trauma's om kunnen gaan, zodat ze er wat minder last van hebben en er ook anderen minder mee belasten. Maar er is ook een wachtlijst bij Equator, die inmiddels tot meer dan een jaar is opgelopen, waardoor we mensen vaker in onze spreekuren zien. Psychische klachten als basis voor een verblijfsvergunning is een erg lastig traject. Zoals overal in de wereld komen mensen met deze klachten pas als laatste aan de beurt en is er vaak geen aandacht voor. Resultaten en vooruitgang melden is dan ook moeilijk. We zien dat mensen zich gehoord voelen, dat er vertrouwen groeit tussen spreekuurmedewerker en be-

zoeker, dat het meegaan naar instanties vaak rust oplevert en betere resultaten. Het er zijn, geduld hebben, beschikbaar zijn om te luisteren, om stoom af te blazen, om administratieve problemen op te lossen, dat maakt een wereld van verschil.

Verder moeten we vermelden dat het luisterend oor bij bijna alle bezoekers het belangrijkste is en al heel wat van de druk en angst en zorgen van de schouders af neemt. Ook dat is psychische zorg, ook al wordt het niet zo genoemd. Doorverwijzen naar psychische hulp wordt vaak afgewezen "Ik ben niet gek", maar een goed gesprek met maatschappelijk werker, pastor of coördinator is erg welkom.

Erika Feenstra, coördinator

Voorbeelden uit ons werk in het spreekuur

Veel van onze bezoekers komen uit zogeheten 'veilige' landen. Maar hoe veilig is een land als je geen toegang kunt krijgen tot noodzakelijke medische zorg? Dan ga je dood... En dat is niet wat wij onze bezoekers toewensen. Maar hoe overtuig je officiële instanties (de IND, de gemeente) ervan dat gedwongen of vrijwillig vertrek naar land van herkomst *niet* mogelijk is? Soms kunnen we via onze 'huisadvocaten' een verblijfsprocedure opstarten. Maar dat betekent niet dat iemand automatisch recht heeft op rijksopvang (in een AZC) of verblijf in één van de gemeentelijke opvanglocaties. Tot die tijd is iemand afhankelijk van zijn of haar netwerk, omdat we niet in staat zijn voor langere tijd de huur van een kamer te betalen. Soms maken we schrijnende situaties mee.

Tina kwam op onze weg omdat ze ooit vanwege TBC opgenomen moest worden. Dat gebeurde in Beatrixoord, een bekende kliniek voor TBC patiënten in het Groningse Haren. In die tijd had ze recht op 'uitstel van vertrek'. Maar toen ze daar na een jaar 'uitbehandeld' was, moest ze uit de kliniek vertrekken. Dat ze een ernstige vorm van diabetes had en na een mislukte operatie zulke serieuze rugklachten dat ze zich enkel met een rollator kon verplaatsen, was geen reden om in aanmerking te komen voor opvang in Amsterdam. Ze kwam immers uit een 'veilig' land en zou zichzelf ook in Ghana insuline kunnen inspuiten. Dat ze geen werk zou kunnen vinden om daar in haar levensonderhoud te voorzien, was haar probleem. Een ambtenaar van de gemeente suggereerde dat ze dan maar naar Ter Apel moest om asiel te vragen... Spreekuurmedewerker Peter Gerrits bracht haar naar Ter Apel. En hij bracht haar ook naar Den Helder, toen ze voor de behandeling van de aanvraag daar in een AZC terecht kon. De aanvraag werd na korte tijd afgewezen. Ze werd door de politie naar het station van Den Helder gebracht en moest het daar verder zelf uitzoeken. Ze bracht een nacht in het station door, niet in staat zichzelf insuline in te spuiten. Eén van onze pastores haalde haar terug naar Amsterdam. Ze kreeg opvang in de TOO (Tijdelijke Opvang Ongedocumenteerden) in de Derkinderenstraat. Voor één nacht. Want het was zelfs de hulpverleners van HVO Querido duidelijk dat ze niet in staat was zelf de trappen naar de vrouwenafdeling op te klimmen. We konden haar onderbrengen in the Shelter bij de Nieuwmarkt. De gemeentelijke Ombudsman bleek zelfs bereid het verblijf daar te bekostigen. Totdat ze, uiteindelijk, opvang kreeg in de Walborg, een 24 uren-opvang van de gemeente. Wat zou er gebeurd zijn als ze niet begeleid was door medewerkers van Stap Verder, die zorgden voor vervoer én voor de noodzakelijke communicatie! Want Tina spreekt geen Nederlands, zeer beperkt Engels, maar uitstekend Twi, haar Ghanese moedertaal. Gelukkig is één van onze pastores ook die taal machtig, dus hij kon niet alleen pastorale aandacht geven, maar ook tolken.

John kwam (pas) bij Stap Verder terecht, toen hij na een ziekenhuisopname vanwege een hart- én herseninfarct min of meer aan zijn lot was overgelaten. Hij had weliswaar toegang gekregen tot de Winteropvang, maar moest vertrekken toen die op 1 april gesloten werd. Waar naartoe? Dat was zijn probleem want hij kwam immers uit een 'veilig' land, Ghana. Dat hij als gevolg van de beroerte niet goed uit zijn woorden kon komen, werd

niet opgepikt door de medewerker van het gemeentelijk loket. Zijn medische situatie verslechterde zodanig dat hij opnieuw in het ziekenhuis moest worden opgenomen. Ontslag na behandeling zou hem opnieuw op straat doen belanden als er via Stap Verder geen druk was uitgeoefend op de maatschappelijk werkster van het ziekenhuis om hem, al dan niet tijdelijk, in een verpleeghuis te plaatsen. Dat werd De Aak, waar ook kwetsbare dakloze Amsterdammers opvang krijgen. Hoelang hij daar nog kan verblijven is onzeker, maar dankzij de druk die we vanuit Stap Verder konden uitoefenen verblijft hij daar nog steeds. En dat kon alleen maar dankzij bezoekers van Stap Verder, die kunnen tolken en de ernst van de situatie kunnen 'vertalen' naar ons pastoraal team.

Ook **Hassan** komt uit een land dat als 'veilig' is gedefinieerd. Dat hij al 30 jaar geleden als asielzoeker naar Nederland kwam, is de medewerkers van het Loket kennelijk ontgaan. Dat hij niet open over zijn achtergrond kan praten, heeft te maken met gebrek aan vertrouwen van 'hulpverleners'. Die interpreteren zijn norse optreden als 'niet willen meewerken' en hebben kennelijk nooit doorgevraagd.

Bij Stap Verder kon hij zijn verhaal kwijt. Je hoeft er niet voor doorgeleerd te hebben om te ontdekken dat hij ernstig getraumatiseerd moet zijn. Die mening werd gedeeld door een huisarts, die hem aanmeldde voor behandeling van Arq-Centrum 45. De diagnose werd bevestigd en hij staat nu op de wachtlijst voor behandeling. Zolang die niet plaatsvindt, is een medische procedure niet mogelijk. Een ambtenaar van de gemeente stelde dat behandeling ook best in land van herkomst kan plaatsvinden. In het land van traumatisering zeker? Dus kwam hij niet langer in aanmerking voor opvang in de TOO. Dankzij Stap Verder kon hij, met wat leefgeld, eerst binnen zijn netwerk terecht, totdat er een kamer beschikbaar kwam in een opvang van de Lutherse diaconie, één van onze samenwerkingspartners.

Cor Ofman, senior spreekuurmedewerker

Juridisch spreekuur Stap Verder 2019

De huisadvocaten van Stap Verder zijn Corinne de Klerk, Thomas Kouwenhoven en Arwen de Graaf van Advocatenkantoor De Binnenstad. Eén van hen, meestal Arwen de Graaf, is elke tweede woensdag van de maand bij Stap Verder aanwezig tijdens de spreekuren (van 2 tot 4 uur). Bij ad hoc vragen kunnen de huisadvocaten worden gebeld en kan een afspraak op het kantoor bij De Binnenstad worden gemaakt. Zij zijn gespecialiseerd in het vreemdelingenrecht, maar ook in het nationaliteitenrecht en zij hebben ook kennis van het afstammingsrecht. Hun collega's die meer weten over het arbeidsrecht en familierecht, krijgen ook zaken doorverwezen van de bezoekers van Stap Verder.

In 2019 bezochten ongeveer 75 mensen het juridische spreekuur, waarvan 23 vrouwen. De meeste bezoekers komen uit West-Afrika, waarbij Nigeria (18) en Ghana (9) de top-landen zijn. Er komen ook veel mensen uit Suriname op het spreekuur. Er kwamen in 2019 gemiddeld zeven personen tijdens een spreekuur, wat een stijging is ten opzichte van het vorige jaar (in 2017 en 2018 waren dat er gemiddeld vier à vijf).

De problemen waarmee men bij de advocaat komt, hebben meestal te maken met het ontbreken van een verblijfsvergunning. Bezoekers hebben daardoor geen onderdak, geen geld, geen zorgverzekering, durven niet naar de dokter en hebben geen recht op voorzieningen. Vaak spelen er gezondheidsklachten. Vanwege deze klachten kan er soms een artikel 64 procedure gestart worden waarmee men uitstel van vertrek krijgt.

Soms hebben bezoekers een partner met de nationaliteit van een EU-land, anders dan de Nederlandse, die hen kan helpen aan een verblijfsvergunning omdat ze een relatie hebben. Daar krijgen de advocaten vragen over. Verder zijn sommige bezoekers in het

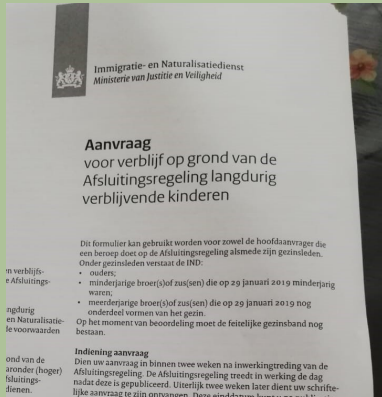

bezit van een verblijfsvergunning van een ander EU-land, vaak Spanje of Italië en zij willen deze omzetten in een Nederlandse verblijfsvergunning. Het is een uitzondering dat deze mensen in aanmerking komen voor een Nederlandse verblijfsvergunning. Dit lukt alleen indien de vreemdeling succesvol een bedrijf in Nederland kan opzetten en dit kan bewijzen.

In 2019 zijn er ten minste vier zaken gestart door de advocaat naar aanleiding van problemen van bezoekers van Stap Verder. Twee procedures gingen over het verblijfsrecht van een verzorgende vader van een Nederlands kind (op grond van het Chavez Vilchez arrest). In één zaak werd het bezwaar van de vader door de IND gegrond verklaard omdat hij een uitgebreid schema kon laten zien met de precieze zorgtaken voor zijn jonge zoon, zoals op welke tijden hij zijn kind naar bed bracht, voedde en liedjes voor hem zong. De Ghanese vader krijgt nu een verblijfsvergunning voor de zorg voor zijn zoon.

Uit de praktijk: De goedlachse meneer S. uit Burkina Faso is al een heel aantal jaren in Nederland en heeft eerder om asiel gevraagd, dat hem niet verleend is. Hij heeft sinds een jaar een Poolse vriendin waarmee hij samenwoont. Zij werkt twintig uur per week en heeft daarmee voldoende middelen van bestaan. Zij gaan op aanraden van de advocaat naar de gemeente om S. te registreren op het woonadres van de vriendin zodat bewezen kan worden dat ze samenwonen. Zij krijgen een Bewijs van Bekendmaking van de gemeente mee. Daarna wordt de aanvraag voor een verblijfsvergunning voor verblijf bij partner ingediend. Als bewijs van de relatie en het samenwonen wordt niet alleen het Bewijs van Bekendmaking overgelegd, maar ook foto's van het stel samen en WhatsApp berichten. Op de afspraak bij de IND krijgt meneer S. geen stic-

ker in zijn paspoort waarmee hij kan werken, omdat het een gloednieuw paspoort is, afgegeven in Burkina Faso maar waar geen inreisstempel van Schiphol in staat. Meneer S heeft er niet zelf mee gereisd maar zijn moeder heeft het voor hem meegenomen naar Europa. Pas nadat hij een stempel in het paspoort heeft gehaald bij de Burkinese ambassade in Brussel, wil de IND het paspoort accepteren. Echter tegen die tijd zijn de IND-loketten al gesloten vanwege de Corona-maatregelen. Meneer S. kan dus nog steeds niet werken. Binnenkort is de beslistermijn van zes maanden voorbij waarbinnen de IND op de aanvraag moet beslissen. Het moet raar lopen als meneer geen verblijfsrecht krijgt. Of hij daarna een baan kan vinden is natuurlijk maar de vraag.

Op 2 oktober 2019 wees het Hof van Justitie van de Europese Unie het arrest Bajratari. In dat arrest is beslist dat de Unieburger (in dit geval een minderjarig kind) ook voldoende bestaansmiddelen heeft als die inkomsten afkomstig zijn van zijn vader die illegaal in de lidstaat verblijft en zwart werkt. Het arrest heeft ook gevolgen voor procedures in Nederland, bijvoorbeeld ingeval van illegale inkomsten van de EU partner of inkomsten waarop de EU partner aanspraak kan maken, bijvoorbeeld van een broer of zus. De inkomsten van de Poolse partner van meneer S. zijn overigens legaal.

Arwen de Graaf, advocate

PR en communicatie

Contacten met kerken uit de buurt en wereldwijd

In Nederland is algemeen weinig bekend over het echte leven van de mensen die wij als bezoekers hebben. Er zijn veel vooroordelen over wat men dan noemt 'illegalen', over vreemdelingen, over Afrikanen. Bewust werken we aan het veranderen van die verkeerde beelden en het geven van voorlichting over het werkelijke leven van migranten.

Zo vragen we kerken om toiletartikelen en voedingsmiddelen voor ons in te zamelen. Daarmee kunnen we mensen die niet eens een fatsoenlijke maaltijd voor zichzelf kunnen betalen even wat soelaas bieden.

Graag gaan we ook bij die kerken op bezoek om meer te vertellen over ons werk en nodigen wij hen bij ons uit om een excursie door de Bijlmer te doen of een presentatie in Stap Verder te krijgen onder het genot van een Afrikaanse maaltijd, gekookt door één van onze bezoekers. Zelfs buitenlandse groepen pastores weten ons jaarlijks te vinden tijdens hun studiereis naar Amsterdam. Zij zijn vaak onder de indruk van onze ongedwongen huiselijke sfeer. Bij ons kun je zelf je kop thee in de keuken maken, of je even terugtrekken om in een kamertje te bidden, je komt niet met knikkende knieën om hulp vragen. Dat schijnt elders toch formeler toe te gaan of grootschaliger, waardoor soms de menselijke maat na een tijdje een beetje verdwijnt.

De afgelopen zes jaren is het ons gelukt een oecumenisch netwerk op te bouwen van kerkgemeenten en parochies in de buurt. We hopen dit netwerk jaarlijks uit te breiden en onze relaties met de verschillende gemeenten te verstevigen.

Excursies en presentaties

Op 7 februari 2019 brachten Jurjen de Groot, directeur van het landelijk Dienstencentrum van de Protestantse Kerk, Karel Jungheim, diaconaal consulent, en Gerdien Westland, coördinator binnenland, een bezoek aan Stap Verder en de We Are Here locatie en hadden ze tijdens een Afrikaanse maaltijd een lang gesprek met onze spreekuurmedewerkers Anita Adhin en pater Trinkson Debres over de opleiding van spreekuurmedewerkers, het leven van ongedocumenteerden en empowerment. Op diezelfde dag mochten maatschappelijk werkster Anita Adhin en coördinator Erika Feenstra tijdens een bijeenkomst van het Groot stedelijk Diaconaal overleg een presentatie doen.

Voor de Lutherse Wereldfederatie mochten we een presentatie doen over ons werk.

Begin maart 2019 verzorgden Susi Schwarzenbacher en Erika Feenstra samen in een kerkdienst van de Protestantse Gemeente Voorthuizen een collectepraatje en spraken na afloop met gemeenteleden.

Augustin N'DAH, SMA verzorgde op 1 juni 2019 in Steyl een presentatie voor de Missie-, Ontwikkeling - en Vrede-groepen van de Rooms Katholieke parochies in het bisdom Roermond over het werk van Stap Verder voor migranten.

Ten behoeve van een grote schoonmaak in Stap Verder in juni 2019 organiseerden zes dertigers en veertigers een sponsoractie, met name in Amstelveen, die € 1350,- opbracht, waarvan de helft tot nu toe is uitgegeven aan de renovatie. Zes Nederlandse dames en twintig man van de We Are Here groep stonden drie dagen lang tafels te schuren en lakken, de tegels in de douche schimmelvrij te spuiten, de wanden te verven en de linoleum vloer te boenen.

Dit resulteerde ook in een artikel in het kerkblad Present van de Protestantse Gemeente Amstelveen-Buitenveldert en in een excursie van een twaalfstal gemeenteleden door de Bijlmer, afgesloten met een borrel met Afrikaanse hapjes in Stap Verder.

Jaarlijks houden de kerken in kerkcentrum De Nieuwe Stad gezamenlijke diensten in de veertigdagentijd en collecteren dan voor Stap Verder. Tijdens de Aswoensdagviering verzorgde Erika Feenstra een collectepraatje over Stap Verder.

Uit de Rooms Katholieke Parochie Amstelland bracht Thomas Bauer geregeld dekens en kleding voor de We are Here Groep, en ook dozen met grote blikken chocolade, over van de kerstattentie van een bedrijf. Ook Esther Nolte van de Protestantse Gemeente Duivendrecht en Nanda Rietmeijer van de Rooms Katholieke parochie van Zuidoost brachten vaak kleding en ingezamelde toiletartikelen voor onze bezoekers. Dit zijn slechts enkele voorbeelden van de vele goede gaven die we van kerken en particulieren ontvangen.

Op de multiculturele markt van Ganzenhoef voor een Afrikaanse maaltijd

Erika Feenstra woonde een bijeenkomst bij van coördinatoren van inloophuizen uit de grote steden om te kijken wat er gezamenlijk gedaan kan worden door de landelijke Protestantse Kerk in Actie om de positie te verbeteren van Dublin claiman-

ten die anderhalf jaar moeten wachten tot ze in Nederland een nieuwe aanvraag voor verblijf mogen doen.

In onze jaarverslagen nemen we de namen en logo's op van de fondsen die ons steunen, voor zover zij daar prijs op stellen. Ook aan andere fondsen die ons steunen, of bij wie wij een aanvraag neerleggen geven we aan wie ons verder nog steunen.

Sinds 2012 werkt Sjaak van Schie (in het dagelijks leven programmeur) als vrijwilliger voor Stap Verder; eerst als spreekuurmedewerker, later ook als systeembeheerder. Van zijn werkgever softwarebedrijf Uniface, dat aan de andere kant van het spoor ook aan de Hoogoordreef gevestigd is, ontvingen we tweedehands laptops en computers begin februari 2019.

Coördinator Erika Feenstra en Sjaak van Schie

UNIFACE
Advanced Development Technology

Het netwerk van kerken uit onze buurt, dat ons steunt met gebed, collecten, diaconale bijdragen, jaarbijdragen of maandbijdragen, inzamelingen in natura, vrijwilligers en expertise, leverde ons in 2019 **47 giften van 36 kerken, met een totaalbedrag van € 30.796,52 en 35 giften van 13 individuele donateurs met een totaal bedrag van € 1.905,-.**

Jaarlijks krijgen zij een dankbrief voor hun gaven en een team van drie contactpersonen voor kerken en parochies belt en e-mailt deze kerken met de vraag om ons ook dit jaar weer te steunen. De coördinator neemt in voorkomende gevallen ook contact met kerken op om een bijdrage te vragen bij een complexere aanvraag voor noodhulp. Er zijn folders en flyers en posters beschikbaar voor kerken, zodat zij een collectepraatje kunnen houden en ook zijn er meerdere teksten beschikbaar voor een korte presentatie, voor een bedankje in een kerkblad, er is een power point presentatie beschikbaar en een kort filmpje op de website dat kerken kunnen gebruiken bij een inzameling.

Onze senior pastor Cor Ofman preekt als gastpredikant in de kerken in en rondom Amsterdam en neemt daarin bijna altijd voorbeelden uit het werk op. Regelmatig levert dit mooie giften van toiletartikelen of een collecte of een diaconale gift op.

De voorzitter van de Diaconale Caritasraad in Abcoude vierde zijn vijftig jarig huwelijksjubileum. Ter gelegenheid daarvan vernieuwden wij onze fondswervingsfolder en haalden hij en zijn vrouw € 1200,- op voor Stap Verder.

Organisatie en menskracht

In het bestuur hebben penningmeester Hans Dalmulder en SMA-lid Gerard Timmermans zich dit jaar ingewerkt, nadat zij in 2018 onze gelederen hebben versterkt. We zijn heel blij met de ervaren en kundige inzet van Janny Koridon die begin 2019 bij ons is gekomen om de notulen te maken. Frans Mulders, SMA, die bij de start van Stap Verder in 2010 al vanuit de Rooms Katholieke Parochie betrokken was verving eind 2019 Gerard Timmermans, SMA.

Bestuur van Stap Verder:
Albert Koot, Gerard Timmermans, SMA. Christian Lindner,
Hans Dalmulder en Erroll Toendang

Financiën en fondswerving

We nemen deel aan een driejarig leer- en uitwisselingstraject van Het Kansfonds, dat een nieuw fonds heeft opgericht om 75 inloophuizen in Nederland te empoweren: het Franciscusfonds. Een paar spreekuurmedewerkers volgden een middag over de presentietheorie in 2019.

Herkomst van de middelen

Stap Verder heeft drie financieringsbronnen. Naast de partners en de fondsen vormt het eigen netwerk een belangrijke bron van inkomsten. Dat bestaat uit gemeenten, parochies en particulieren uit Amsterdam Zuidoost en de nabije en soms ook verdere omgeving.

Het jaar 2019 is afgesloten met een gering resultaat. In 2019 bedragen de totale baten € 118.731,- en zijn vrijwel gelijk aan die van het vorige jaar. De verdeling in 2019 van de baten is als volgt: van de partners (waaronder de SMA) 21%, de fondsen 43% en uit eigen netwerken 36%.

De directe lasten van 2019 zijn als volgt verdeeld: de personeelskosten 42%, de projecten 25% en de overige kosten 33%.

Fondsen die Stap Verder steunen

Voor het programma dat wij uitvoeren is de steun van fondsen onmisbaar. Specifiek voor individuele noodhulpverlening mochten we bedragen ontvangen van het Hermannus Fonds, De Diaconale Caritasraad van Abcoude, het Weduwen en Wezenfonds, het bisdom Haarlem-Amsterdam, verschillende kerken en we ontvingen 36 giften van veertien individuele personen. Daarnaast ontvingen we een anonieme gift via fondsenwervingsbureau 2Select.

Voor 2019 hebben de volgende fondsen hun steun toegezegd.

HAELLA
stichting

RCOAK

Roomsch Catholijk Oude Armen Kantoor

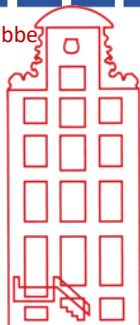
kerk
in actie knr

Konferentie
Nederlandse
Religieuzen

Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe

SIOC

Stichting Interkerkelijk
Oriëntatie Centrum

Stichting Pape-Fonds

STICHTING
ROTTERDAM

Haella Stichting

Franciscusfonds van het Kansfonds

Kerk in Actie

Konferentie Nederlandse Religieuzen/PIN

Maatschappij van Welstand

Stichting Interkerkelijk Oriëntatie Centrum

M.C.d.H.Fonds van de Stichting Fundatie Van
den Sandtheuvel, Sobbe

Stichting Papefonds

Stichting Roomsch Catholijk Oude Armen Kan-
toor,

Stichting Rotterdam

Stichting R.C. Maagdenhuis

**BISDOM van HAARLEM-
AMSTERDAM**

Toekomstvisie

Bij Stap Verder hebben veel mensen het gevoel dat hun leven weer richting krijgt: zij kunnen het licht van de zon weer zien, terwijl ze dachten dat de zon voor hen niet meer scheen.

De toekomst is vol hoop en heeft veel mogelijkheden. Onze droom is om mensen, die bij Stap Verder komen, te leren voor zichzelf op te komen. Stap Verder staat klaar om samen deze moeizame weg te vinden en die samen met hen op te lopen, zodat zij vertrouwen krijgen in hun eigen kunnen.

Stap Verder is niet een specifieke plek om te preken of om over God te praten. Geloof in God vindt zich in de actie. Ons doel is om de bezoekers van Stap Verder met respect een nieuw perspectief te bieden. We zien vaak dat mensen iets willen veranderen in hun leven. Zij willen iets doen om iemand te worden in de toekomst. Zij willen iets hebben bereikt in hun leven. En Stap Verder is het met hen eens, omdat de mens niet alleen van voedselbank of geld leeft, maar ook van empowerment om in de eigen behoeften te voorzien, problemen op te lossen of aan te pakken. En Stap Verder wil zichzelf altijd blijven vernieuwen en dus staan we open voor de ideeën van mensen.

De stelling van Stap Verder is duidelijk: **we helpen niet**. Helpen alleen is te gemakkelijk om te doen. We willen met mensen samen oplopen om aan hen de weg naar de rivier of de zee te wijzen. We willen migranten leren hoe te vissen, niet alleen vis te eten.

Wij zijn voor een integrale hulpverlening en ontwikkeling: hersenen, lichaam, psychologie en zelfs de ziel. De hele persoon heeft verzorging nodig.

Misschien hebt u al over Stap Verder gehoord? Maar horen is niet altijd genoeg. Kom langs bij Stap Verder en kom kijken! Bij Stap Verder is iedereen altijd van harte welkom!

Augustin N'DAH, SMA, spreekurmedewerker

Naschrift **Stap Verder in Coronatijd: noodhulp**

Op het moment dat ik dit schrijf, begin september 2020, zitten we midden in de noodhulp. Tot april dit jaar waren we € 1000,- per maand kwijt aan noodhulp. Nu halen we wekelijks € 1000,- bij de bank. In de afgelopen twee weken haalden onze spreekuurmedewerkers Cor Ofman en Augustin N'DAH beiden een eerste record: we gaven een bedrag boven de € 1000,- uit aan één familie op één dag. Het ging hierbij om een gezinshereniging na twaalf jaar. En op één dag bereikten we een totaal van meer dan € 1000,-uitgaven aan noodhulp voor verschillende mensen.

We zagen het langzaam groeien en belegden al in april een eerste vergadering op afstand via whats app en skype om als spreekuurmedewerkers te kijken hoeveel geld we voor de rest van het jaar voor noodhulp nodig zouden hebben. De gezamenlijke fondsen hadden een bedrag bij elkaar gebracht voor noodhulp voor inloophuizen, waar we een beroep op mochten doen. Probeer het maar in te schatten: € 5000,-, € 10.000,-, € 20.000,-? Het leek nattevingerwerk. Mensen die ongedocumenteerd zijn werken o.a. in de vleesindustrie, maken thuis bij mensen schoon, of werken in de horeca. Nu lag de hele toeristensector plat, niemand durfde nog niet-familie thuis toe te laten. Velen verloren hun inkomsten.

Groeide het bedrag aan noodhulp afgelopen jaren langzamerhand richting de € 20.000,- per jaar, inmiddels kunnen we voorspellen dat we de € 40.000,- gaan halen aan het einde van dit jaar.

We hebben in Stap Verder het grote geluk gehad dat we open konden blijven voor noodhulp op drie dagen in de week, dankzij de inzet van de twee pastors, die geen zorg voor familie hadden en zelf lichamelijk sterk waren. Voor hen was er geen twijfel: we willen en kunnen onze bezoekers niet in de steek laten.

Op onze website en op de voordeur kwam te staan dat we dicht waren, maar wie in nood zat kon bellen. We kregen slechts enkele telefoontjes in de weken daarna. Aan de bezoekers die ons nodig hadden om te kunnen overleven gaven we op 16 maart voor zes weken hun leefgeld en legden hen uit dat zij in de weken daarna welkom waren, maar alleen als het echt nodig was. De spreekuren trokken toen gemiddeld zo'n 10 bezoekers. Omdat de andere plekken waar onze bezoekers komen, dicht gingen, konden we ons niet veroorloven bekendheid te geven aan onze open spreekuren. Dat zou te veel aanloop geven, die we niet aan zouden kunnen.

Telefonisch contact

Vanuit huis belden we de vaste bezoekers om te kijken hoe het hen verging en hielden contact met de vrijwilligers die thuis zaten. Telefonisch bleken we goed aan diaconaal pastoraat te kunnen doen voor een aantal bezoekers die we goed kenden. En ook de pastors konden telefonisch ondersteund worden door de coördinator en maatschappelijk werkers bij het doorverwijzen (voor zover dat met vele gesloten organisaties mogelijk was), onderdak zoeken en beslissen welke bedragen verant-

woord waren om te besteden in allerlei lastige situaties.

Nieuwe groepen in nood

De stadsdiaken van de Rooms Katholieke kerk, Colm Dekker, die in januari juist was begonnen met een stage als spreekuur-medewerker bij Stap Verder, legde contact met de migrantenparochies. Hij kwam zo een groep Oegandezen op het spoor die het moeilijk had. Vanuit Rotterdam kregen we bericht van collega's dat een grote groep Nigerianen in Amsterdam in de problemen kwam. We konden vanwege de kleine behuizing en beperkte bezetting onze dienstverlening niet open stellen voor hen.

Laptops voor kinderen Van Stichting Leergeld kregen we bericht dat we voor kinderen die thuis zaten en via de computer huiswerk konden doen, aanvragen mochten doen. Augustin N'DAH kwam mede via de All Saints Parochie en de contacten met moeders in de naailessen 40 kinderen op het spoor die geen laptop hadden. Later in de zomer mochten deze gezinnen ook zomerspeelgoed en terug-naar-school pakketten ontvangen.

Voedselhulp

Toen het duidelijk werd dat het Coronavirus niet binnen enkele maanden onder controle zou zijn konden we met de fondsen via Zoom in gesprek hoe voedselhulp in heel Nederland georganiseerd zou moeten worden. De Voedselbanken hadden uitgerekend dat ze nu 140.000 klanten hebben, maar gebaseerd op de armoedecijfers, wel 400.000 mensen in hun bestand zouden kunnen verwachten. Het Rode Kruis ging inventariseren wie er buiten de hulp van de voedselbanken valt en legde een lokaal netwerk aan en zocht dus contact met gemeenteambtenaren en de organisaties die de hulp voor de ongedocumenteerden doen. Het kreeg van een grote supermarktketen cadeaukaarten van € 35,- waarmee boodschappen gedaan konden worden, die ook wij mochten uitdelen aan mensen die in nood zaten.

Er ontstond in Amsterdam Zuidoost een nieuwe voedsel-uitdeelplek: Stichting Carabic, waar 1000 pakketten uitgedeeld werden per week. Stap Verder kreeg van winkels en ondernemers overgebleven brood, zuivel en groente.

Nederlandse les, naailes

Vanaf mei durfden we weer in hele kleine groepjes de Nederlandse lessen en naaillessen te starten. Maar de oudere vrijwillige lesgevers bleven thuis.

Extra spreekuur

In mei begon ook één van de maatschappelijk werksters met een spreekuur. In juli kwamen daar de spreekuur coördinator en een andere maatschappelijk werkster bij en in september startte de derde maatschappelijk werkster ook weer, dat was ook hard nodig want de aanloop in de spreekuren groeide gestaag van gemiddeld tien naar bijna twintig op een dag, met strenge controle op desinfecteren en de 1,5 meter afstand. Vanaf juli werd duidelijk dat veel mensen door hun reserves heen waren en moesten we meer mensen helpen met leefgeld en een bijdrage in de huur.

We hebben dit jaar al bijna 250 bezoekers (*M:184 en V:54*, afkomstig uit 38 landen) gezien in het spreekuur, waarvan 150 nieuwe (*M:116 en V:32*). Dat is een dubbel aantal nieuwe bezoekers vergeleken bij vorige jaren. De meeste bezoekers komen uit West Afrika, voornamelijk uit Ghana(44) en uit Nigeria (51), Sierra Leone (19), Gambia (13) en uit Noord- en Oost-Afrika (34). Een enkeling komt oorspronkelijk uit Azië, een klein aantal uit het Caraïbisch gebied.

- Aantal consulten: 1234 Totaal geld uitgegeven: € 22.561,39 Aantal bezoekers financieel geholpen: 71

Onder de mensen die een bijdrage voor leefgeld ontvangen, zitten moeders met kinderen, zwangere vrouwen, oudere zieke ongedocumenteerden, jongere ongedocumenteerden, een enkele Dublin claimant, ongedocumenteerden met psychische klachten, uitgeprocedeerde vluchtelingen, licht verstandelijk beperkte migranten, getraumatiseerde asielzoekers, oude zieke dames en staatlozen.

Erika Feenstra, spreekuur coördinator

Vrijwilligers

Er werken zo'n 70 vrijwilligers bij Stap Verder:

5 bestuursleden, 1 boekhouder,

Het bestuur in 2019:

- Voorzitter: ds. Christian Lindner (EBG),
- Secretaris: pastoraal werker Albert Koot (RK),
- Penningmeester: Hans Dalmulder
- Lid: Erroll Toendang (ELG),
- Lid: Gerard Timmermans (SMA).

1 financieel adviseur, 2 kascommissieleden,

8 presentatievrijwilligers, 2 relatiebeheerders

5 gastheren/vrouwen, 15 spreekuurmedewerkers

20 lesgevers Nederlands, 2 kledingbankchauffeurs

3 andere chauffeurs voor spullen en ritten voor PR etc

3 koks, 1 schoonmaakster, 1 naailerares

2 coördinatoren (halftijd betaald, rest vrijwillig ;-))

2 programmeurs/systeembeheerders

Diaconaal Oecumenisch Beraad

Vanuit de deelnemende kerken is een Diaconaal Oecumenisch Beraad (DOB) geformeerd. Daarin zitten van elke kerk in principe twee leden die beleidsmakers zijn of zich diaconaal inzetten. Zij denken praktisch mee over de inhoudelijke koers die het diaconaal oecumenisch centrum vaart en zorgen voor draagvlak en vrijwilligers in de kerken voor het werk.

Missie en visie

Stap Verder is er voor alle inwoners van Zuidoost die ergens vragen over hebben, vastlopen in regelgeving, de weg zoeken in het woud van instanties, te maken hebben met problemen waarmee ze geen raad weten.

Onze missie is "Op oecumenische grondslag krachten bundelen om adequate hulp te kunnen bieden bij sociaal maatschappelijke problemen in Amsterdam Zuidoost waar die (nog) niet bestaat, om flexibel te kunnen inspelen op zich veranderende behoeften en omstandigheden en om aan de overheid sociaal maatschappelijke problemen kenbaar te maken."

